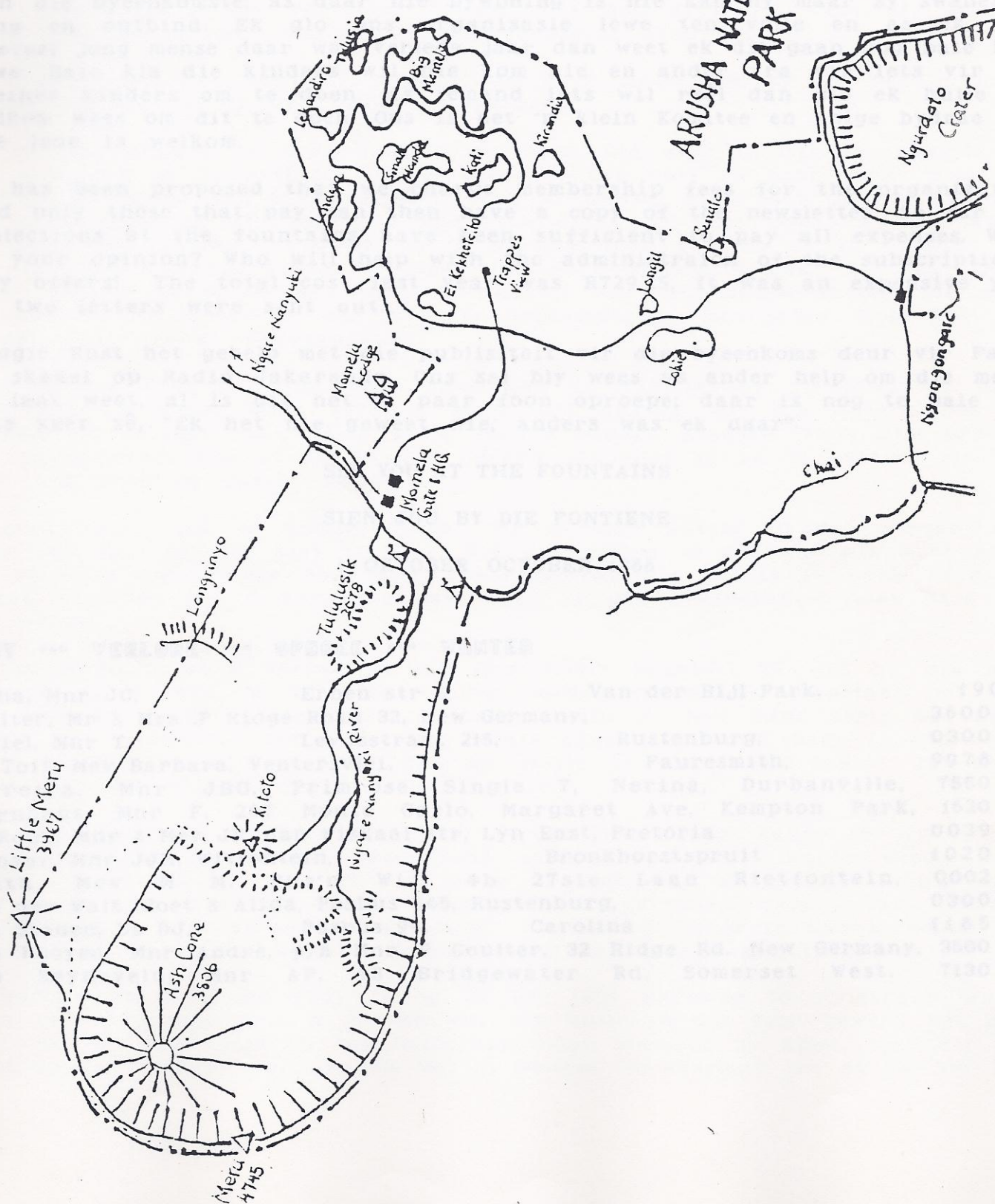

Nuusbrief van die Oos-Afrika-Vriendekring
Newsletter of the Friends of East Africa

191

EDITORIAL

The time has come to meet again. Last year we had a particularly successful gathering of ex East Africans. Princo was well represented; the other schools were quieter so we are not quite sure how many were there from them. I know reunions are fashionable, but I ^{BELIEVE} they are also necessary. As you grow older you seem to look for the company of those you knew. There is something particularly gratifying about meeting each other again after many years. 'Memories' are what is left in old age when the senses are limited in their functions, and if one has lots of good ones then old age is a pleasure.

Die belangrikste aspek van enige organisasie is sy lede en hulle bywoning van die byeenkomste; as daar nie bywoning is nie kan hy maar sy swanesang sing en ontbind. EK glo ons organisasie lewe ten volle en as ek sien hoeveel jong mense daar was verlede jaar dan weet ek dit gaan nog baie lank lewe. Baie kla die kinders wil nie kom nie en ander vra vir iets vir die kleiner kinders om te doen. As iemand iets wil reël dan glo ek hulle sal welkom wees om dit te doen. Ons is net 'n klein Komitee en enige bydrae van die lede is welkom.

It has been proposed that we charge membership fees for the organization and only those that pay can then have a copy of the newsletter. So far the collections at the fountains have been sufficient to pay all expenses. What is your opinion? Who will help with the administration of the subscriptions? Any offers! The total cost last year was R729,25. It was an expensive year as two letters were sent out.

Maggie Rust het gehelp met die publisiteit vir die byeenkoms deur vir Fanus te skakel op Radio Jakaranda. Ons sal bly wees as ander help om die mense te laat weet, al is dit net 'n paar foon oproepe; daar is nog te baie wat elke keer sê, "EK het nie geweet nie, anders was ek daar".

SEE YOU AT THE FOUNTAINS

SIEN JOU BY DIE FONTIENE

1 OKTOBER OCTOBER 1988

LOST --- VERLORE --- OPSOEK --- WANTED

Botha, Mnr JC,	Erben str 6,	Van der Bijl Park.	1900
Coulter, Mr & Mrs ,P	Ridge Road 32, New Germany,		3600
Daniel, Mnr T,	Leydsstraat 215,	Rustenburg,	0300
Du Toit, Mev Barbara,	Ventersvlei,	Fauresmith,	9978
Ferreira, Mnr JBG,	Primrose Single 7,	Nerina, Durbanville,	7550
Kleynhans, Mnr F,	207 Monte Carlo, Margaret Ave,	Kempton Park,	1620
Le Roux, Mnr & Mev JP,	Jan Fiskaal str, Lyn East,	Pretoria	0039
Pienaar, Mnr JJM,	Witfontein,	Bronkhorstspuit	1020
Smith, Mev M. M,	Rus'n Wyl 4b 27ste Laan	Rietfontein,	0002
Van der Walt, Boet & Alida,	Posbus 545, Rustenburg,		0300
Van Staden, Ds DJ,	Posbus 94,	Carolina	1185
Van Rooyen, Mnr André,	p/a Mnr P Coulter, 32 Ridge Rd.	New Germany,	3600
Van Reyneveld, Mnr AP,	43 Bridgewater Rd,	Somerset West.	7130

NUUS

Ek het die voorreg gehad om vir so 'n paar van ons mense te kuier. Kuier is lekker en as mens vir Oud Oos-Afrikaansers kuier dan is dit eers lekker. In die Kaap op Somerset-Wes bly Gert Barnard wat altyd baie te vertel het. Hy sê hy onthou nog so klein insident op Kakamega. (Daar moes baie dinge daar gebeur het wat nie eintlik goed is om op skrif te stel nie). Die ou - dalk is dit beter om nie sy naam te noem nie - het 'n groot tandpyn gekry. Die Dr was ver maar met groot gesukkel kry hy 'n geleentheid Kakamega toe om die Dr te sien. Hulle is vroeg die oggend daar weg. By die Dr is alles onder beheer en is die moeilikheidmakende tand gou verwyder, en die boere weer oppad huis toe. Die kamp was al in sig die aand en die lamp ligies het mooi oor die rante gebrand toe skree die man met die uit tand met alle geweld "Stop!" Die motor hou stil. Ongelukkig was daar baie modder en sit die motor sommer ook vas soos dikwels die dag al gebeur het. Hy sê toe hulle moet terug want die dr het die verkeerde tand getrek.

Met Gert gaan dit goed hy vertel nog baie mooi stories en het 'n baie besige tyd met al sy werk as eiendomsagent.

By Theresa Kruger op Grabou gaan dit goed. Die weer in daardie geweste is nie goed vir 'n Transvaler nie. Ek verkies die stof en droë aarde van die Bosveld. Sy vertel van haar Pa wat so op sy manier moes help om die bye uit die skoorsteun op die plaas te haal toe die reën weer begin en die koue neersak. Die maklikste was om so 'n bietjie voco van bo af in te gooi en dit dan dit aan die brand te steek. Dit werk gewoonlik maar dié jaar gooi hy of te veel in of hy wag te lank voor hy die vuurhoutjie ingooi. Die spul ontplof toe na binne en Ma se beste ornamente ly daaronder. Oom Boet se aandeel het ietwat gedepresieer.

Tant Sannie Kruger is in huis Senenitas op die Strand. 'n Pragtige plek waar die ou mense goed versorg word. Dit sukkel met die spiere wat 'n permanente inflasie het. Alles word verdra sonder klagtes. Tant Jim Dry is ook in Somerset-Wes, al 93 en nog gesond alhoewel sy in 'n rystoel sit. Sy hoor nog goed en gesels lekker.

Is Loots woon ook in Somerset-Wes. Hy is baie aktief in die gemeenskap; selfs nou kan hy nie stil sit nie. Die gesondheid is nie wat dit moet wees nie en soms sukkel die bors erg. Tenspyte van die siekte is daar baie te vertel, as mens so 'n vol lewe gelei het is die herinneringe moes baie in die oudag.

In Pretoria in Huis Vergenoeg bly Oom Kosie Boshoff. Ek glo hy gee die bestuur goeie rede om soms te wonder hoekom hulle hom toegelaat het tot wat beskou is as 'n tehuis vir bejaardes want hy hou hulle besig met baie streke wat gewoonlik net deur jong mense aangevang word. Daar is ook Tant Bellie de Wet en Tant Magriet Mouton. Hulle is gesond en geniet die baie dinge wat die vriende vir die huis aanbied.

Oom Fritz Rousseau en Tant Maria het 'n pragtige dubbel kamer in die tehuis en is gelukkig daar. Die gesondheid is goed en Tant Maria gesels nog lekker, sy vertel net van al die goeie vriende wat sy in die tehuis het. Tant Joey van Aswegen (Smit) is gesond en gelukkig daar. Tant Tienie Borman is in die verswakte afdeling. Sy het 'n beroerte aanval gehad en kry baie swaar op die oomblik, maar sy kan nog gesels en ook onthou.

Pa Botha Enslin en Ma Joey is op 29 Dec 1987 vermoor op Nylstroom waar hulle rustig gewoon het. 'n Swarte wat vir hulle in die tuin gewerk het het hom vra vir meer geld en toe hulle dit weier vermoor hy albei, eers vir Pa Botha in die Garage waar hy hom met 'n hammer doodgeslaan het en toe vir Ma

in die huis waar hy haar verwurg het. Hulle is so drie jaar gelede getroud en het gelukkig saam gewoon op Nylstroom.

Ons vra mense om in te skryf van hulle ouers, en te vertel hoe dit gaan en waar hulle is. Ons het nie tyd om vir mekaar te skryf nie maar as ons saam in die nuusbrieff laat weet hoe dit gaan glo ek sal baie weer ou vriende opspoor.

Danste

BRIEFWE/LETTERS

Posbus 268

Koster 2825

26/5/88

Habari Jambo Sana

EK wil u net in Kennis stel dat my swaer Abe Cronje oorlede is die 16e Mei 1988. Hy het op Kroondal gebly.

EK is nog nie seker waar sy vrou heen gaan trek nie en ken dus nie haar adres nie.

Dit gaan goed hier in die omgewing; net dit word vinnig droog. Winter is op hande

Groete

H H Laatz

Golden Harvest 106

Privaatsak 5001

Magaliesburg 2805

Liewe Danie

Net so 'n paar lyne om te sê dat ek weg is van die plaas af, ek is nou in 'n dorpie vir bejaarde mense naby Magaliesberg. EK bly lekker en is nou goed versorg. Die kinders het vir my 'n lekker 2 slaapkamer huis gekoop en hier is alles wat mens nodig het en ook 'n kliniek. Hoop dit gaan nog goed met julle almal.

Met my gaan dit baie goed deur, die wil van die liewe Heer en met die kinders ook. EK hoop ek sal hierdie jaar weer by die saamtrek kan wees as dit die Here se wil is.

Groete

M Davies.

Greenacres Village 228

Norvic Rylaan

PORT ELIZABETH 6001

2 April 1988

Liewe Danie

Ons vertrou dit gaan goed julle kant. Hier alles wel. Net bedrywig! EK het al gehoor dat mense sê dat hulle vind na hulle aftrede dat hulle besiger is as ooit! EK kon dit nooit verstaan nie - nou belewe ek dit. Net die patroon is anders. Miskien meer onstpanne. EK vrees ek is maar 'n swak perifere buitelid! Darem nie minder belangstellend nie. In 1987 was ek voltyds besig met kapelaanswerk by die PE hospitaal vanjaar nog deelyds.

Kwahere Sana

Jos Theron

4.

Poskas 264
Winkelspruit
4125 Natal

24 Sept 1988

Liewe Danie

Baie dankie vir die nuusbriewe. Dit is nogal intressant om te lees van ons Kenya mense en om te weet waar ou bekendes en vriende is, ons is almal so versprei oor al.

Eers sê ek ook voor ek verder gaan, 'Jambo Habari kwa siko mingi'. Ja, om gebruik ook nog die taal so nou en dan om nie te vergeet nie. Verskoon tog dat ek nie lankal kon skryf nie maar siek gewees die laaste drie jaar en nou nog, en net toe ek mooi optel en besig is om gesond te word, toe word ek duielig so in die loop en als is swart voor my en toe val ek op my rug laas Desembermaand. Ek het nou al drie keer vlou neer geval, en ek het baie seer gekry, inwendig ook. Laas maand twee keer geval. Ek het ook die Angina hart. Danie ek skryf al die dinge want iewers is daar ook vriende van ons wat seker ook nuuskierig is om te weet hoe dit met ons gaan en waar ons is. Ons is altyd bly om te hoor van Kenya mense. Ek en my man was twee-en-veertig jaar in Kenya.

Ek wonder soms of Oom Alex en Tant Ann Boshoff nog leef en Rina, en Elsie Parker en Margaret en die Mattysens, (ek glo nie die spelling is reg nie) en Chris en ander.

Kwaheri Saa na pita

Lolly Aberdeen

Roodepoort Sentrum vir Bejaardes
Privaatsak X2
Ansfrere 1711

2/11/1987

Beste Danie

EK wil baie dankie sê vir die bladje wat vertel van al die bedrywighede van die Oos-Afrikaners. EK het so terug gelewe in daardie tyd. Soms gesit en lag en dan weer baie hartseer geword en bymyself gedink hoeveel van my goeie vriende is reeds weg na die Hemelse Vaderhuis, die laaste vertrekpunt van ons almal. Hulle is reeds in die Hemel so glo ek vas. Wel Danie nou wil ek jou graag 'n guns vra. EK het twee van my maats, Hendrik Odendaal en Hermanus Steyn albei baie goed 'geken maar nog nooit weer gesien in Suid Afrika. Is daar 'n moontlikheid dat u hulle adresse vir my kan aanstuur. EK sal dit so waardeer.

EK wou so graag weer met die Saamtrek by die fontein gewees het maar siekte het ons verhinder en dan nog hierdie besige paaie is ek al baie bang voor. Gee my lievers Oos-Afrika se wêreld se lees as hierdie gewoel. Danie ek gaan ook vir jou 'n opsomming stuur van my werdervaarininge en ondervinding dan kan jy dit in jou volgende bladje sit. Want ek het Hendrik Odendaal en Hermanus Steyn se stories so geniet. Wens hulle het dit langer gamaak.

My vrou en ek is baie gelukkig hier in die oue tehuis. Ons hou ons hier besig. EK het 'n pragtige roostuin as ook my eie groetetuintjie. My vrou sing in die sentrum koor en ek weer in die mannekoor in die NG Kerk hier op Ondekke. Hier in die omgewing is nog 'n paar Tanganyika mense wat ek mees in aanraaking kom.

Baie baie groete

J J Malan.

9de Straat Oos
Menlo Park 0081

20 Januarie 1988

Liewe Danie

Eestens wil ek my en my gesin se simpatie oordra aan jou en jou gesin met die wrede afsterwe van jou ma en Oom Botha, Ja hy was my peetpa.

EK wil graag so voorbarig wees om 'n voorstel te maak vir ons jaarlikse byeenkoms. My kinders is nog jonk en baie ander s'n ook; hulle was verlede jaar so verveeld dat hulle nie weer wil gaan nie. Kom ons reël 'n bietjie boeresport soos in Kenia se Sondagskool pieknieks. EK sal help met die reëlings ens. Sal jy dit by die ander komiteedele noem as julle kan. Soos jy sien woon ek in Pretoria en is my huis oop vir enige Kenia ouens wat wil oorslaap. Sal jy my laat weet hoe dit met julle gaan, en hoe ek kan help met die reëlings

Liefdegroete

Allet Straus

Posbus 268

Koster 2825

22/3/88

Habari Jambo sana

Beste Mnr Steyn

EK wil u net graag in kennis stel daar dit dalk nog nie by u aangemeld is nie, dat Mnr A J van Wyk (Attie) van Kliprivier oorlede is Okt 1987. Sy vrou het verhuis na Meyerton. Haar adres is; Mev C J van Wyk, Posbus 878, Meyerton, 1960. Met ons gaan dit nog baie goed.

Groete en beste wense

H H Laatz

Posbus 68

Radium 0483

26/12/87

Beste Danie

So klein stukkies nuus en 'n paar adresse:

Tant Truie Strydom (seker beter bekend as du Toit) is die 5de Desember oorlede. Sy was 91 jaar oud. Haar suster is nog in Middelburg -Mev M du Plessis.

Groete

Maryna Korf

MORE NEWS

Boet van Rensburg, ex Kenya Police Dog Section is doing security work in Johannesburg. His Wife Diana, daughter Annette and Tish Hall have a business called "Pets Travel Services." They fly animals out for people who leave or enter the country, Annette collected Zola Bud's animals "Basjan & Sangiro" when they arrived in South Africa at Jan Smuts airport, " and had them flown to Bloemfontein to Zola. (Beeld 16 May 1988)

I am looking for the book "Man Eaters of Tsavo." Can anyone help please?
Emma Stow 14 Belrene Str Pretoria. 0002

NEWS FROM KENYA From Mrs Fay Goby, via Emma Stow.

Fay and Gordon have been in Kenya on Holiday for six months to see their daughter and son-in-law, Jackie and Stephen Collins. They flew back to the Isle of Man at the end of April.

In her letter to me she tells of their experiences:

We went on a tent-camp safari with Alick Roberts son of the Late Boyce Roberts formerly of Nanyuki to the Mara Game Reserve. We saw such a lot of game, including a cheetah and her cubs. The only animal we did not see was rhino, these are few and far between these days; such a pity, but they have been poached to near extinction.

Your news about Joey Enslin (Steyn) is absolutely dreadful. One wonders what the motive was behind the murder of Joey and her husband - makes one think the Mau-Mau is rearing its head in SA - hope not.

Yes Lady Diana Broughton died last year. Dessie Bristow, who worked for the Kenya Meat Commission with me, was working for her. Later he worked for Lady Delamere until her death. He has now been offered a job with A.D.C Lady Delamere left him a nice sum of money, but then he worked very hard for her. Have you read the book "White Mischief?". If not do get a copy. It is all about the Earl of Errol's murder at Karen. The film was shot in Kenya last year mostly around Lake Naivasha. It will be shown in South Africa around August.

Jill (Wood) McKenny is living in the South of Devon. We were at the Kenya High School together. Jill's Sister Barbara is living in Australia. Barbara Balantyne died last year.

On the thirteenth of March Gordon and Fay were attacked at their house at Watuma, at night. There were six blacks in the house and four outside. Fay will never forget that date: "One slashed my right arm with a panga, and started to hit me with the flat side on my head, across my nose. I had a couple of black eyes for days. Gordon was badly beaten; he had to have stitches on his head, so had to have his hair shaved off."

While we were in Kenya, Peter Davies arranged a get together of the 1953 Coronation Safari drivers. Six turned up, and Eric Cecil came all the way from Australia. A pity about the restrictions on South Africa, as Peter had hoped for people like Fairy Engelbrecht etc to attend the luncheon, which was held in the Muthaiga Club. Only drivers were invited, so I did not tag along, but Gordon thoroughly enjoyed his outing. At first he did not want to go what with having had all his hair shaved off after the attack. He was teased about having a "close shave" in more ways than one. In the attack their car was taken, jewellery, money etc, they got the car back, but did not get anything else back.

Now for some news of interest to the people of "64".

Dr and Mrs Peak both died within the last 18 months.

Rex Ibbetson has also passed away.

Tish Symons died in Australia in December.

Pat Shaw, ex Agriculture Dept., passed away in February.

Don Russell is still going strong in his 90's

Eldoret is to have an up to date airport, so that larger aircraft can land there.

Aleck Roberts has recently been to Australia with a team of Kenyans to compete in a shooting competition.

Please give our Salaams to everyone we know- would love to attend one of your Kenya get togethers in October, and would love to see our old chums. If all goes well, we will be down your way the end of next year-1989. (Their son Kim is here in South Africa He is presently doing his two years with the forces.)

Love Emma Stow

OOM HENNIE EN TANT FRIEDA

Ek sien Pappie aan die hoof van ons tafel met sy baadjie aan, die groot vereelte hande biddend gevou vir die tafelgebed. Dieselfde hande soms vermanend as hy vir Mamma sê, "Stadig nou Sweet heart, stadig". Die hande op die klawers van die ou huisorrel as hy ons voorgaan met die aansang "EK weet aan wie ek my toevertrou het". Ek sien weer dieselfde hande besig om by die aambeeld 'n gloeiende stuk yster kunstig te buig en geduldig te vorm, of 'n stukkie hout te skaaf en skaaf telkens koesterend te voel en te betrag totdat die eiendproduk daaruit te voorskyn kom. Dieselfde hande in kenmerkende houding agter die rug saamgevat wanneer hy stap altyd peinsend, en tog ook fyn oplettend om elke spyker of skroefie in die sand raak te sien, op te tel en te bewaar, want alles kan mos weer 'n doel vind. Pappa, die stil eerlike mens, maar met 'n glinstering in die oog, so asof hy iets geweet het wat ons ander nie weet nie - geen titels het agter sy naam gepryk nie en tog was dit die mens wat in sy sterwensoomblikke kon sê "Vrede met God".

En Mamma die sterk persoonlikheid, die ware Godsvrou, vir wie so heilige ontsag, maar ook jubelende blydschap in haar Here, so 'n wesentlike werklikheid was, dat dit spontaan sonder enige inhibisies uitbreek het tot 'n ieder en elk. Ek onthou nou met deernis die kere, tot selfs kort voor haar heengaan, wat sy met die afneem van liggaamskragte en dikwels pyn, vasberade gesê het: "I won't give in, my child, I won't give in." En as Mamma eers gesê het "I won't give in", dan moet jy maar weet "I won't give in."!!

Die jare in die ou pastorie op Eldoret, wat sy omskep het in 'n Hostel, was jare van geloofsstryd waarin haar gawes as onderwyseres en opvoeder by uitstek deeglik geblyk het. Mnr Hunter, die skoolhoof van destyds het haar dikwels lof toegesaaï vanweë die feit dat die hostel kinders se huiswerk van deeglike voorbereiding getuig het.

Ja, werk was werk! Maar speel ook speel - veral as Mamma die klavier laat dawer en ons kinders klein en groot meedoen aan "musical chairs". Die dak kon lig soos ons gegil het van pret. Nog 'n gewilde spel waaraan oud en jonk kon deel was "antiek" oor die ou leeskamer se dak. By een so 'n geleendheid het Stella Dry nog haar been oopgeklouf deur op 'n bottlestuk te beland. Ander name by herinnering was o.m. Piet du Plooy, Henry Kruger, Willem von Maltitz, broers Hennie, Felix en Theo, Attie van Ryneveld, Lena van Rensburg, Cora en Bettie Botma, Edna Eksteen, Amanda Raath. Mamma was ook dikwels in die warm water by Tannie Ortlepp wat alewig 'n aksie teen die hostel kinders gehad het - in my geval tereg, want ek, klein vyfjarige kruip toe mos op 'n dag onder deur die draad heining om 'n vuurpyl blom in haar tuin te gaan pluk, min wetende dat hulle getel was. Die volgende dag is die herrie behoorlik los en ek tot verantwoording geroep. Nouja reg en geregtigheid moet seëvier en dis toe dat ek in Ds Tienie se ou Fordjie gelaai word en nou reguit tronk toe. Ek het omtrent geskree en e-e-u-e later, so onderkant by die ou Pionier Hotel, daar by die brug het my ma gelukkig besluit om om te draai en het ek ternouernood tronkstraat vrygespring. Maar die les - nooit weer gesteel nie - en natuurlik kan ek "Red-hot-pokers" nie verdra nie.

En so deurweef met koshuis dramas en dinge het die ywer vir Kerk samelewing en Sending nooit agterweë gebly nie want mammie het vir alle kansen gesien. Daar was die gereelde besoeke van sendeling vreinde van die Keswick Convention wat te einge tyd 'n welkome ontvangs selfs huisvesting in die Hostel met sy oop arms kon geniet. Van onskatbare waarde was ook die hulp van Tant Maggie Vorster, later vanuit die Hostel getroud met Oom Neel.

van Lansberg. En toe die jong Ds Dednam sy bruid uit die Suide laat kom vir die huwelik, was die voorste kamer ingerig om haar te ontvang. Op die troue was ek die blommemeisietjie en Leonard Bouwer die hofknapie.

As orrelis het Mamma die gemeente gedien oor 'n tydperk van drie en dertig jaar, en kon sy uit die ou trap orreltjie van vroër haal wat geen ander een kon nie. So het sy ook geweet om net die beste uit haar koorlede te kry en indien nodig self uit te help al wisselend tussen sopraan, tenoor en bas. Later jare was ons kinders en veral die kleinkinders, meermale erg verleë as al die koppe tydens 'n erediens na ons kant toe draai wanneer Ouma se welluidende stem bo die ander s'n uitgalm, maar kyk, 'n mens loof nou eenmaal nie jou Skepper met 'n toe mond nie.

Later jare met die totstandkoming van die Feessaal te Plateau, het Mammie die slag gehad om met doodgewone talent onder die jongmense meer as een puik toneelopvoering op die planke te bring.

En die terugslae, teleurstellings, interne hartseer die rondtrekkery - al hierdie dinge was net weer 'n nuwe uitdaging vir haar om te oorwin. En oorwin het sy omdat die Groot Oorwinnaar gekom het. Ek hoor nog die stem so vol oortuiging sê: "Wonderful, wonderful Jesus is to me, saving me, keeping me from all sin and shame. Mighty God, Counsellor, Everlasting Father, Prince of Peace, Wonderful Jesus is to me." Inderdaad het hulle die patroon vir my lewenspad bepaal.

Marie van Wyk.

THOSE NO LONGER WITH US

Tant Catherina Visagie passed away on 31 October 1987 in her 91st year. She lived at Athi River where the Mbakasi Airport is situated. Her late husband was Piet Visagie, who worked for Express Transport for many years. They had three sons. Piet the eldest who died some years back, represented Kenya at Bisleys in England; Joshua is in Australia; the youngest, Frikkie, died a few years back.

Aunt Liza Botha passed away on 25 December 1987 in her 83rd year. Her late husband (OomSias) farmed in OL'Kalou. She had three sons; Hans, Sias, Albert and two daughters, Nellie Wessels and Lena Kleynhans.

Kets van Rensburg passed away on 5th February 1988 in his 78th year after a long illness. He farmed up Eldoret way. He is survived by his wife Hester, two sons, Boet and Tenius, and twin daughters, Hylie and Susan. They all live in Pretoria.

Koos Luies passed away on 29 April 1988 after a short illness. He would have been 64 in June. He was the son of Late Oom Daan and Aunt Girlie Luies. He is survived by his wife Doreen (Nee Ulyate). He has three brothers left, John, Henry and Boetie, and a sister Beryl Enslin, all living at Witbank.

Casper Uys passed away in Pinetown in April 1988. He worked in the Post Office in Nairobi for many years, his wonderful parents, Oom Piet and Aunt Breggie Uys of Nakuru were known by all. He had a brother Henry who died in Kenya. Casper is survived by his wife, two sons and a Daughter.

Emma.

HERVORMDE KERK ELDORET
LYS VAN WERK VIR DIE JAAR 1960

1 NAALDWERK TAFEL:

Mev Louise Steenkamp (Hoof)
Mev Minnie Daniel
Mev Sannie engelbrecht (Dirk)
Mev Gertie Engelbrecht
Mev Maggie van Rensburg
Mev Hester van Rensburg
Mev Gertie Steenkamp
Mev Annie Smit
Mev Baba de Jager
Mev Joey Kruger
Mev Poppie Prinsloo
Mev Stoffelina Snyman
Mev Gertie Venter
Mev Stoffie Grobler

Mev Frida Chomse
Mev Sara Enslin
Mev Annie Fourie
Mev Santie van Rensburg
Mev Susie van Rensburg
Mev Koba Steenkamp
Mev Lettie Heine
Mev Daizie Kruger
Mev Mimmie Lieschen
Mev Sarie Snyman
Mev Martie Steinman
Mev George Venter
Mev Catherina Wolmarans
Mev Nellie Botha

Die volgende susters word ook gevra a.u.b pryse aan al die naaldwerk te steek; Mev Louise Steenkamp, Mev Joey Kruger Mev Sannie Engelbrecht (Dirk) en Mev Catherina Wolmarans.

2 KOEK TAFEL.

Mev Sussie van Rensburg (Hendrik) (Hoof)
Mev Annetjie Botha
Mev Sina Engelbrecht
Mev Lettie Heine
Mev Anna Kruger (Nan)
Mev Bettie van Rensburg (Broer)
Mev Serah Steenkamp
Mev Suster Smith
Mev Tinnie Marais
Mev Anna Olivier
Mev Koekie Prinsloo
Mev Gertie Venter
Mev Anna Kruger

Mev Annie Engelbrecht (M.D.J)
Mev Sannie Engelbrecht (Koos)
Mev Therese Kruger
Mev Maggie van Rensburg
Mev Nettie Rust
Mev Lizzie Steenkamp
Mev Marie Steinman
Mev Truia Meintjies
Mev Joey Oosthuizen
Mev Stoffelina van Rensburg
Mev Catherina Wolmarans
Mev Klein Engelbrecht

3 KINDER TAFEL EN LUCKY DIP

Mev Rita van Rensburg (Hoof van Kinder-tafel)
Mev Santie van Rensburg (Hoof van Lucky-dip)
Mev Rita de Beer
Mev Sophie Heine
Mev Rea Joubert
Mev Anna Olivier
Mev Sannie Engelbrecht (W.G)
Mev Joan Chomse

Mej Majorie Engelbrecht
Mej Ria Engelbrecht
Mev Therese Kruger
Mej Anna Kruger
Mej Connie Rust
Mej Betsie Rust
Mej Lora Steenkamp

4 PRODUCTE TAFEL

Mev Lettie Korf
Mev Sarie Engelbrecht
Mev Nellie Grobler
Mev Maritjie Kruger
Mev Nellie Oosthuizen
Mev Non van Rensburg
Mev Bettie van Rensburg
Mev Lizzie Steenkamp

Mev Chris Botha
Mev Sannie Joubert
Mev Annie de Nyschen
Mev Sarie Potgieter
Mev Catherina van Rensburg
Mev Susie van Rensburg
Mev Susan Steenkamp
Mev Catherina Wolmarans

5 PANNEKOEK TAFEL

Mev Tula Meintjies (Hoof)

Mev Sannie Joubert

Mev Hester van Rensburg	Mev Lizzie Steenkamp
6 BOTTER EN BROOD
Mev Catherina van Rensburg	Mev Martha Steenkamp
7 PUDDING TAFEL
Mev Stoffelina van Rennnnnsburg (hoof)
Mev Annie Smit
Mev Gertie Webster	Mev Koba Steenkamp
Mev Stoffelina Snyman
Mev Sannie Kruger
8 SLAAI TAFEL
Mev Dalzie Kruger
Mev Sue Bessler
Mev Sannie Kruger
Mev Therese Kruger	Mev Poppie Joubert
Mev Joey Oosthuizen
Mev Klein Engelbrecht
9 VLEIS SNYERS
Mev Sarah Steenkamp
Mnr Dick Bessler	Mnr Phillip Steenkamp
Mnr Ketws van Rensburg
10 SKINK TAFEL
Mev Hannetjie Kruger	Mev Nettie Rust
11 GEMMERBIER TAFEL
Mev Anna de Beer
Mev Sarie Randall	Mev Annie de Nyschen
Mev Catherina Wolmarans
12 BEDIEN EN DEK
Mev Tienie Marais
Mev Poppie Prinsloo
Mev Sina Heina
Mev Sannie van Rensburg
Mev Judith Engelbrecht (W.G)
Mev Sarie Smit	Mej Anna Kruger
Mej Betsie Rust
Mej Willie Olivier (Anna)
Mej Hester de Nyschen
Mej Sannie van Rensburg (Broer)
Mej Lisa Engelbrecht
13 BORDE WAS
Mev susan Steenkamp	Mev Suster Smit
14 BORDE VERKOOP
Mev Sarie Engelbrecht	Mev Hester van Rensburg (Kets)

Ons vertrou op u ondersteuning, soos in die verlede Dankie
 uit T. Kruger se versameling ou briewe.

TRAKASIE EN ALLE DIE RESEPTE BOEK VIR VERKELKE GORE

Sny drie ongeskilte suurlemoene en een lemoen in fyn stukkies. Gooi in kastrol en voeg twee pinte koue water by. Sit op stoof en hou dop, sodra dit kook laat kook vir tien minute, en skuif eenkant toe, en gooi twee groot eetlepels heuning by. Sit weer op stoof en laat nog vyf minute kook. Tel af en laat koud word. Gooi deur sif en drink drie keer per dag 'n wyn glasië vol. Smorens op nugter maag, smiddags en saans, voor na bed toe gaan.

Wie het nog raad?

ARUSHA NATIONAL PARK

Twenty miles from Arusha lies this beautiful area where large numbers of elephant, buffalo, rhino and many other graceful animals can be seen amidst lovely scenery. The 46 square miles of the Arusha National Park comprise three distinct areas: Ngurdoto crater, the Momela lakes and Meru Mountain, where one is being afforded the opportunity to observe lush, green rain-forest of Cedar and Podocarpus trees, echoing to the call of Colobus monkeys and an abundant bird-life. Resting on a granite boulder one can absorb some of the peace and serenity of this world with its natural wonders.

Ngurdoto - known to old-timers as the ridge of Endimematsho - has been a forest and game-reserve since German times, but surprisingly was not known to the general public until quite recently. It was declared a National Park in 1960. Driving up the steep rise to Ngurdoto crater, one may see Colobus monkeys in the branches of the stately trees. Because of the damp, misty atmosphere, mosses, ferns, orchids and lichens flourish. The beard-like lichens which hang from the trees are a combination of fungus and algae (as in sea-weed) in intimate association. Arriving at the view-point one observes animal-trails leading up from the crater-floor, where herds of buffalo, rhino and elephant are to be seen. Troupes of baboons and warthog may swarm around their drinking-place. A fine view of the surrounding country is obtained from here. The Momela lakes can be seen in the distance and the agricultural settlement outside the park-boundaries, where the Meru people plant maize, beans, bananas and coffee. Far away towers mighty Mount Kilimanjaro, its icy peak reaching to almost 8000 m into the blue skies above the yellow "Steppe", which extends into the distance. The geology of the crater dates back some 15 million years, when the earth's crust was split from the mouth of the Zambezi to the Dead Sea, forming The Great Rift Valley. Amidst this turmoil, Mount Meru and Ngurdoto were born.

Leaving Ngurdoto one enters an area of secondary growth much of which has a strong smell, not favoured by the wild animals, who avoid this area, possibly because they lose the ability of scent and because the plants are unpalatable. This destruction has been caused by fire and man's farming activities. The Momela lakes form a beautiful area, their blue waters being surrounded by Sykomore Figtrees, the green trunks of Fevertrees and Phoenix-palms, whilst others are covered with reeds and floating islands, which change their position to the wind direction, resembling the "sudd" vegetation in the Nile river. The area is populated by many types of wildlife. To the larger animals the hippo is to be added, Bushbuck and Waterbuck as well as Giraffe are to be seen. Pelicans float upon the blue waters, making concerted efforts in their quest for fish, and noisy flocks of waterfowl are to be seen everywhere. Looking around at Mount

Meru we observe its magnificent peak (4750 m), its huge crater and the Ash Cone. It is believed, Mount Meru would have been higher than Mount Kilimanjaro, but for the fact that the crater was ruptured by a gigantic explosion, which happened about a quarter of a million years ago, breaching the crater wall and covering the country with volcanic debris, forming the Momela lakes and leaving volcanic rocks to be scattered in a wide area of the plains to the north, a formation which became known as the "Knirkels" whatever that may mean.

In 1907 the Trappe family settled at Momela, the farm Ngongongare being used for cattle ranching. Mrs Trappe became renowned as the first and only woman to become a professional hunter in East Africa. When she was buried at Momela in 1957 the elephants emerged from the forest trumpeting their salute to the departed lady. Momela was turned into a game sanctuary and is now incorporated into the Arusha National Park.

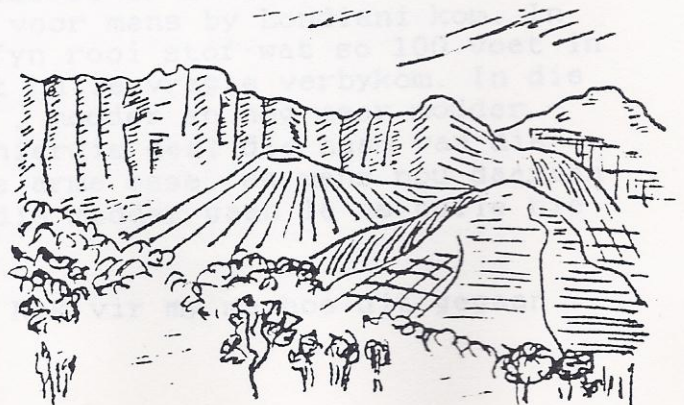
Crossing the Ngare Nanyuki River one passes a boulder-area, formed by deposits of volcanic rubble from Meru crater. The original forest has disappeared, and a cover of secondary growth has established itself, which higher up provides shelter for buffalo, who like to wallow in the marshes, which extend at the feet of an elevation called Tululusia, the "sentinel". The mountain forest that covers much of the interior of the huge caldera begins at an elevation of approx. 2200 m. It is composed mainly of Podocarpus (Yellowwood) and Juniperus procera. The former is being used for furniture, whilst the wood of the latter splits easy, but is nevertheless a useful source of timber for many purposes. The trees carry epiphytes (perching plants) orchids, mosses and lichens. None of these nourish themselves at the expense of the host-plant and can not be classified as parasitic, as is the case with Europe's mistletoe. From an open place, Itikoni, a fine view of the precipitous crater walls and the Ash Cone is to be seen. The topmost part of the crater wall being the summit of mount Meru reaches an altitude of 4750 m. The cone directly underneath is 3806 m and little Meru to your right is almost 4000 m high. Repeated volcanic activity has taken place, having built up the perfect shape of the Ash Cone, which from time to time has erupted and released lava-flows from its vents, each one overlaying its predecessor. Torrent courses have cut deep ravines into the lava-layers. Sometimes rock-fall is heard from the crater-walls, when the sun has warmed the frozen surfaces. Further down from the lookout-point one can reach the confluence of the Ngare Nanyuki with the Jekukmia (used to be called Cedar-creek by Carl Landgrebe) the latter being salty and unfit for drinking, as it passes through salt bearing layers, soon after its emergence from the outer caldera wall. Beware of elephants and rhino as you descend to the river and look out for the troublesome stinging nettles, which can make life for you a temporary misery. A pleasant walk along the folded

outer crater among huge trees, and following the trails of elephants which have embedded themselves deeply into the soil, we reach an observation point over looking the gorge of the Ngare Nanyuki River with its impressive water-fall. Within the crater wall green meadows reach to the lichen-covered Cedar forest, which surrounds the base of the Ash Cone. During the rainfalls a lovely little lake is formed, where buffalo and rhino come to drink. The deep cuts on the flank of Ash Cone become more apparent, and the steep rise of the towering wall beyond becomes more awe-inspiring.

Although Mount Meru summit is usually climbed from the Arusha side of the mountain, where one passes a canopy of quite different vegetation, among it large Bamboo-concentrations, the climb is also possible via Little Meru, and none other but Hennnie Pieterse was to pioneer this route in 1929 against advice given to him by the Boer-farmers, who told him, it would be impossible. But adventurous Hennie could not be persuaded to abandon his attempt. He climbed up to the saddle connecting the mountain peaks, where he encountered a very narrow and dangerous precipice. Then he led his team across the steep outer slopes to the summit. Hennie accomplished this feat seven times, at which Major Brown of Arusha failed, although his bearers carried, among other equipment, long timber-poles, with which he hoped to scale the deep ravines that are cut into Oldonyo Sambu, as the Masai call that part of the mountain facing Longido in the distance. Oldonyo (mountain) Sambu (striped), Afrikaans: Streepberg. Viewed from the distance, the deep ravines indeed look like stripes. I need not elaborate on Major Brown's futile attempt, which festered the belief, that Mount Meru was impossible to be conquered.

In conclusion, I wish to mention my father, who ventured into the forest of Mount Meru as early as 1909. He used to spend his holiday in the forests and glades of the Meru crater, a site he chose as his burial-place. This was not to be, but he was so well acquainted with the secrets of this forgotten paradise, that he was named the "Wizard of Meru". Amidst this huge crater which once upon a time had been created by the violent forces of nature, which is beyond our wildest imagination to behold, here he found peace and tranquility and may future generations, as the pioneers that went before them, again wander in peace in this natural wonderworld.

Herman Landgrebe

NGESA PILI-PILI

(meer Peper)

So het HABARI se 21ste verjaarsdag gekom en gegaan. Mense maar was dit lekker. En al die ou Kenya Predikante wat ons daar so mooi grootgemaak het. Ja, een-en-twintig jaar klink lank, maar tog hoe gou het dit nie verby gegaan nie. Nou die dag sit ons nog so lekker in die beskawing en boempe eensklaps is ons hier tussen die beton, skilfers en politiek, maar ons leef lekker. Die land is mooi en goed vir ons.

En nou sê ons baie dankie vir Danie en die ander wat so hard gewerk het om HABARI aan die gang te hou. Ja almal wat saam gewerk het. Ons waardeer dit. Die vraag ontstaan onwillekeurig: HABARI, Wendi Ano ? Soos die Elgeyos gesê het: Waar gaan jy heen ? Of soos die geleerdes, waarvan ek nie een is nie, vra: HABARI Quo Vadis ? Die antwoord gaan ek nie probeer gee nie. Hang van die jonger When We's af.

Vantevore het ek vertel hoe Jaap Heine met sy Fordson trekker van Kenya na die RSA gery het. Baie sal hom nog onthou, vernaamlik in die Kenya Defense Force Kampe, waar ons elke jaar moes left right, en glo leer skiet en bier drink het. Nooit as te nimmer kon hulle Jaap Kry om te drill nie, hy het maar altyd by die kombuis langs geboer. Maar toe met die oorlog word hy ook opgeroep om te help om Hailie Selassie weer op sy onwettige troon te maak sit. Dis dié dat Jaap vir hom 'n groot katel saamneem. Hoe meer die hoofde sê hy mag nie die katel saamneem nie hoe minder het Jaap hom daaraan gesteur. Maar op 'n mooi dag is alles rep en roer want "The Great Push" gaan begin. Die lorries word reg gepak, alles oortollig moet agterbly en dit is toe dat Jaap hom op die noordelike front bevind. Die offisier sê vir Jaap hy kan nie meer sy bed saampiekel nie. "Ek neem my bed saam.", sê hy. Die offisier vervies hom en sê vir 'n paar Askaries om die blêrrie bed te verwyder. Hulle neem die geliefkoosde bed en sit dit langs die pad neer. Jaap klím op die lorie, haal sy goed af en gaan sit op sy dierbare ou bed. "As my bed nie kan gaan bly ek net hier", sê Jaap. "Kama kitanda na kwenda atta mimi na kwenda, kamma kitanda apana kwenda mimi apana kwenda, isuru!" Op die ou einde is Jaap toe weer saam, mét sy bed. Selfs die army kon hom nie tem nie.

Op die ou transportpad van Eldoret af Londiani toe, was een deel van die pad die gelykte voor mens by Londiani kom. In die droë tyd was daar so 'n fyn rooi stof wat so 100 voet in die lug hang as die waens met hulle vragte verbykom. In die reëntyd, was dit weer modder, modder en nog meer modder - voete diep. Geen wonder dat hierdie deel die naam van die "rooi hel" gekry het nie. Die arme osse, as mens nou daaraan dink. Sommige het sommer in die modder gaan lê as hulle nie verder kon nie.

So vertel Boetie Koot Sening Nek vir my ma hoe dit gegaan

het: Ek had 'n groot vrag op, want Koos Prinsloo speel nie, met agtien osse voor my Merriweather wa toe ek by die Rooi Hel aankom. Ek sien sommer daar is moles, want orals sien jy net waens vasgeval. Dit skêl en skreeu en swets. Ek bekyk die spulletjie so en sien dat die osse hulle koppe draai en na my kyk asof hulle wil vra moet ons daar deurgaen? Ek kyk en kyk, beplan en dit lyk mos of daar so 'n soort van oop streep tussen die waens is. Dié wat ek besluit, Koos jy gaan daar deur. Almal skreeu, Koos, Koos dis te diep die osse sal versuip. Koos! sê ek vir myself, Koos die Londiani Hotel het lekker brandewyn en ek het een nodig, dit sal lekker smaak. Ek klim voor op my wa, staan stewig, maak die dubbele sweep los, praat met my osse en sê vat, en soos één beur hulle vorentoe. Toe die voorosse die modder vat toe sien ek hulle raak weg, maar die wa gaan. Deur moet ons. Nja, daar staan ek voor op die wa knie diep in die modder, slaan maar met die sweep waar ek borreltjie sien opkom, en so kom die span van agtien so twee twee uit die modder wat so afdrup van hulle af. Ek moes toe eers stilhou om die modder van die osse se oë af te was voor ons kon verder gaan. So het boetie Koot die Rooi Hel oorwin en sy sopie verdien.

Gedurende die laaste oorlog was daar 'n klomp Britse troepe by Nanyuki aan die voet van berg Kenia gekamp. Op 'n mooi dag, so met whisky-tyd so van elf uur in die more, het omtrent al die offisiere in die Silverbeck Hotel kroeg vergader. In dié kroeg is 'n twee duim breë streep op die kroeg toonbank aangebring om te wys waar die ewenaar is, en waar jy met 'n glas hier in elke hand met een voet in Noordelike halfgrond en een voet in die Suidelike halfgrond kon staan.

So ná sy sesde bier, draai 'n majoor om, bekyk die spulletjie so, vee die skuim van die bier met die agterkant van sy hand van sy welige snor af en sê, "I ssssay you chaps w-w-what about a hunt?" Almal bly doodstil, terwyl die generaal "in true British tradition" sy gesig nie trek nie, so stadig aan sy Johny Walker whisky van die jaar 1880 drink voor hy antwoord. "I say old boy, what a good idea, brilliant, you arrange it."

Nou ja so 'n groot okkasie vat baie werk en beplanning en al die "one pippers" word ingespan om te bepaal hoeveel perde daar beskikbaar sal wees, ens. Terwyl van die ander 'n deeglike opname moet maak van alles in Nanyuki en die swart woonbuurt wat meer of min soos 'n hond lyk en voorkom of dit gewillig sal wees om aan die "great hunt" deel te neem. Elke dag word daar in die kroeg verslag gedoen oor die vordering en alles haarfyn bespreek. Eindelik of soos Flip Prinsloo sou sê, eindeloos, breek D dag aan. Al die offisiere en nog so hier en daar een van die "locals" is gereed. Rooi baadjies aan, gesaal en gespoor met die boepens sersant op 'n groot ou merrie en met beuel in die hand, en soos een toeskouer opgemerk het "what a motley". Almal op hul perde. Sommige seker vir die eerste keer. Dit wemel van die honde, dit blaf en dit knor, sommige moet eers hulle joppie doen

want as die "hunt" eers aan is mag geen ordentlike hond eers stop nie. Alles reg en die kolonel sê "sound the bugle". Die sersant-majoor trek los en blaas, maar die arme ou merrie wat hy op is het nog nooit van 'n hings gehoor wat so 'n geluid maak nie en draai al in die rondte om te sien waar die vreemde geluid vandaan kom en wat die eienaardige ding is wat so 'n geluid maak, maar wat wou, ons ruiter klou vir al wat hy werd is met die een hand aan die saal en met die beuel in die ander hand blaas hy dat berg Kenia so weergalm, en daar trek die lotjie die veld in.

Soos die noodlot bepaal, vat hulle die pad tussen die lang gras, doring bome, hak-en-steek reguit na ou Raymond Hook se plaas. Net toe hulle die grens wil oorsteek keer ou Raymond hulle voor, steek sy hand op dat hulle moet stop. Die voorstes rem dat dit bars terwyl die agterste so stadig aan kom.

Nou ja, ou Raymond was 'n groot man, 48 duim om die bors, met almintige groot wenkbroue, 'n bos baard wat tot by die eerste knoop van sy 50 duim broek hang sy bos baadjie hang tot amper op sy knieë en hy het 'n tien gelling hoed op, 'n harde man, maar baie lekker om mee te gesels.

Hy bekyk die ou lotjie so, en vra, "where the H--- do you think you are going?" "We are going for a hunt my good man." "What the H--- do you know about hunting" se ou Hook, pluk sy perd om skree sa-sa-sa vir die honde en daar trek hy op volle vaart die bosse en struike in, jy hoor net blaf en sa-sa in die bosse. Die jagters, onbehoeds betrap, spring ook weg, maar met die skielike wegspring voeter van die ruiters af en daar gaan die perde, jy sien net stiebeuls swaai soos hulle hardloop. Die wat bly sit wil agter ou Hook aan. Sommige verloor hulle hoedens, wat seker vandag nog aan die haak en steek hang. Maar ou Hook het die bosse geken en nie te lank nie is hy en honde skoonveld. Bekaf, vol skrape van die dorings, bedruk, smoorkwaad maar darem skertsend is die lotjie terug Nanyuki toe om die dag se gebeure in die Silverbek kroeg te gaan beween en bespreek. Daar aangekom sien hulle hier lê 'n paar honde hulle skrape en lek, of lê hulle net en wag om te sien of daar nie weer iets gebeur nie. Toe hulle die kroeg inkom sit ou Raymond daar met 'n bier in die hand, hy bekyk hulle so en sê "good hunting what, what."

Gedurende die eerste wêreld oorlog word daar verskillende Britse troepe na Deutsch Ost Afrika, later Tanganyika gestuur. Onder andere die Lancashire regiment, somer die Lincs genoem. Rou en totaal onervare in vlakke- en bosoerlog. Alles te voet en met duisende porters wat alles moet dra. Hulle was meer of min almal Kavirondo wat van naby die Victoria meer gekom het. Nou word hulle Jalua genoem. So tien duisend van hulle is aan maag koors en malaria dood.

Maar toe word daar van Suid Afrika etlike duisende perde ingevoer, elke lot sy eie kleur. Mens kan seker wees die

mense in Suid Afrika het nie hulle makste perde aan die regering verkoop nie. Toe word die Belfield Scouts aangesê om die Lancs te perd te leer ry. Die Scouts, meestal Boere, van Brits Oos Afrika, later Kenia. Soe wat 'n moles, maar die Scouts is maar gewillig. Saals, tooms en perde word aan die Lancs uitgedeel en so ná twee dae weet meeste van die Lancs dat die agterkant van die perd is waar die "whisk" sit. Die opsaal en toom aansit kom mettertyd reg. Maar mens kon sien die perde hou nie van hierdie gedoente nie, en wag net hulle kans af. Toe breek "mounting day" vir die Lancs aan. Die saals word nat gegooi dat hulle nie so glad is nie. Almal is daar om dinge te bekyk en advies te gee en te geniet. Die Cape Corps eenkant en die porters anderkant en al wat kon, kom kyk. "Saddle" kom die bevel, maar die perde proes, skop en draai in die rondte. Tog slaag dit naderhand en die bevel kom "mount". Die porters skree "panda-panda" (klim op). Die Capies moedig aan, "Klim basie Klim!" en wat klim is die Lancs, Jy sien net val en opklim, val en opklim. Daar trek een Lanc deur die lug, 'n Capie skree, "kiek hoe vlieg so 'n Tommy soos 'n airy" (vliegtuig). Ander maak hard met die grond kennis en bly lê. "Siestog hy's dôt" sê 'n Capie. Charlie en Laurie Pohl help ook om die steeksas aan die gang te kry, lig die perd se stert en sit 'n doring takkie onder die stert in, en siedaar, een ou perd steier so agteruit vir 'n entjie en gaan doodstil staan en bekyk die oorkantste randjies. Seroni die Italiaanse kok staan ook daar met pan in die hand. "Sakramento, Mama mia" laat hy van hom hoor, loop die perd by en slaat hom so hard as wat hy kon met die pan op die boud. Poerp sê die ou perd en skop die pan dat dit daar deur die lug trek. Met die opskop is die ruiter vooroor die perd en lyk of hy so 'n rukkie op sy kop balanseer voor hy neerslaan. So is die Lancs dan geleer om perd te ry. Dubbin wat mens die sale mee smeer word maar gebruik om ook die kneus- en skaafplekke te smeer.

Maar toe op 'n eienaardige manier raak daar snags 'n perd of saal weg. Arme Lankie moet nou rekenskap gee. Hy kan nie sê "lost in action" of "killed in action" nie, want hulle het nog nie "action" gesien nie. Maar tog het uitkoms gekom. So laataand het Soon Snyman so deur die Lancs se kampeer plek gestap om so bietjie te gesels, en nie te lank nie weet hy wie perd en saal verloor het. Wink hom eenkant toe en sê miskien kan ek vir jou die verlore perd of saal vervang, maar jy moet stil bly. Ontmoet my vanaand donker op so of so 'n plek. Daar gekom sê Soon, "wag hier", en nie te lank nie en Soon verkoop die Lanc sy eie perd en saal terug. Hoeveel keer dit gebeur het weet ek nie, maar Eddie de Waal kon altyd so lekker van Soon se kaskenades vertel. Jammer tog dat al daardie mooi perde aan perdesiekte en lyphangitis moes vrek.

Nou 'n legende van die ou berg Elgon, of soos die Elgeyo en Nandi dit genoem het, Masaba. Snaaks tog dat mens nie baie van die ou berg hoor nie. Dit is oor die 14000 voet en het in die vroer dae soms smôrens so bietjie sneeu

gehad. Twee spitse. Een Wes een Oos. Onder die Westekant is so 'n klein meertjie met kokende water eenkant en aan die anderkant is dit ysig koud en vries dit snags.

Die ou berg is vulkanies met baie-baie grotte. Mens ry met die pad tot by die Bukwa, 'n statjie net in die Oeganda kant van die grens, vandaar sien mens die ingang van die heel grootste grot, Gubanet, so 'n uur en 'n kwart se loop. Van Bukwa loop mens om die berg, een plek so 'n half myl deur 'n grot, tot by Sepi, 'n statjie nie baie vër van Soroti af nie. Vandaar kan mens oor die berg loop en by die pragtige Tracy valle langs gaan. Die valle is so ongeveer 500 voet hoog en val heeltemal los van die berg, en as die water nie te veel is nie dan swaai die wind dit heen en weer. So het ek dit al gesien.

Die ingang by Gubanet is so ongeveer drie honderd voet diep en heelwat breër. Langsaan is die ingange. In een van die ingange aan die regterkant kan mens 'n rivier hoor loop. ek skat dit is die Bukwa rivier wat later in die Suam en Turkwel vloei, maar is nie seker daarvan nie. Op die hoogte van so 1200 voet aan die Oeganda kant kry mens 'n pragtige stroom water wat laer af die berg indonder, Waar dit weer uit kom weet ek nie. Ek moes eintlik gaan vasstel het. Miskien is dit die water wat mens in die grot hoor. Aan die linkerkantste ingange kry mens aan die wande sulke koeke granaatsteen, min of meer so 'n kwart duim in deursnee. Die koeke is so groot soos 'n tennisbal. So 1930 het ek dit laat toets, maar destyds het hulle gesê dit is van geen kommersiële waarde nie, maar nou kan dit waardevol wees vir juwele.

Rondom Bukwa woon die Sabei stam. Hulle is nie groot mense nie, en is seker geklas onder die Kalenjin, want hulle praat min of meer soos die Nandi en Elgeyo's. Hulle was altyd maar haaks met die Soek stam, en soos die ou legende gaan, miskien darem waar, moes daar so drie honderd van die Sabei die grot in vlug met al hul beeste, bokke en skape. Die ou mense daar vertel dat hulle deur die grot is en iewers anders uitgekom het.

Ek het een more baie vroeg op die top van Elgon, voor dit dynserig geword het, die voorreg gehad om, die meer Rudolf in die Noord-ooste, die Victoriameer in die Weste en die Kioga meer in Oeganda in die vroeë more son te sien blink. Gelukkig het ek 'n teleskoop gehad. Seker 'n gesig wat baie min mense al kon sien en geniet.

Ek glo ook dat ek al een was wat op Elgon 'n Bongo (reuse bosbok) gesien het. Ek het wel een teëgekom in die heide wat welig groei as mens die bos uit is. Ons het op so 'n dertig tree mekaar gestaan en beskou voor ek geloop het. Hy het seker ook nog nooit 'n witmens gesien nie. Ek kon dit net nie oor my hart kry om te skiet nie, iets waaroor ek nou baie bly is.

Maar nou moet ek julle eers die storie van die rok vertel. Wat 'n moles! So 1928 of daarlangs het 'n lotjie van ons bymekaar gekom by Om Koos Barnard, en besluit om 'n sport klub te begin, ook dan die Plateau Sport Klub. Om Koos Barnard stel 'n stuk grond beskikbaar, naby die pad van Broederstroom na Haji's Drif. So ses-sewe honderd tree van die Broederstroom Koshuis af. Ja baie van julle wat hier lees was toe nog nie eers gebore nie, en is nou al Oupa of Ouma, Alla Soe! Nou ja ons lê toe die rugbyveld en tennisbaan uit en ons speel tennis, te lekker en rugby, te pragtig. Almal van Sergoet, Broederstroom en Plateau is vroeg Saterdag al daar om te speel en te gesels. Aansluit fooie, tien sjielings per jaar, wat in een sjieling paalemente afbetaal kan word. Eendag kom daar so 'n opgeskote knapie aangestap. Hy het 'n toutjie in die hand waaraan hy 'n opgeblaasde bees blaas rondswaai, té in sy skik. En nou? vra Muller Kleynhans verbaas. "Nee Omie, sien Omie, Ouboet het gesê ek moet eers met die blaas oefen voor ek aan 'n rugby bal mag vat, ja Omie". Nie te lank nie het ons sy beesblaas, pooh en pap is hy. Maar hierdie outjie het lateraan nogal 'n goeie speler geword. Ja julle het reg geraai, dit is dieselfde knapie wat in die laaste HABARI met ou mense se rugby probeer spot het. Ja ek het self gesien hoe hy in een wedstryd die bal tot drie-vier keer raak vat, nie bang nie !

Maar nou eers die moles met die rok. Soos ek gesê het, was daar nou 'n tennisbaan, met so 'n klein geboutjie waar mens jou tennisgereedskap kon neersit. Baie van die dames het dan ook tennis gespeel. Destyds het hulle nog nie die kort rokkies van deesdae gedra nie, maar so drie-vier duim onder die knie. Hulle het seker nie geweet die mans kom agter hoe hulle wedywer om die mooiste tennisrok te hê nie. Naby die tennis en rugbybane was die koshuis waar Tant Dori Boshoff en haar man die huismoeder en huisvader was. By hulle het 'n onderwyseressie geloseer. Ek dink haar naam was Emsie, sy is later met Dirk Kleinsmidt getroud. (Baie gelukkig gelewe). Op 'n dag daag sy daar op met 'n pragtige nuwe tennisrok, al te mooi, gemaak van 'n nuwe soort materiaal, te pragtig. Die ander dames se oë rek en mens kan sien hoe jaloers hulle is. Maar almal kom die nuwe materiaal bevoel en betas en te bekyk. Dit was 'n eienaardigheid, en Emsie so opgebeur deur die nuwe rok en al die bewondering speel sommer kookwater tennis. Maar soos die noodlot soms maak, val daar 'n bui reën uit, en al genade almal pyl koshuis toe. Maar waar was jy! Die nuwe rok "like" mos nie van die reën nie en begin krimp en span, al stywer en stywer. Onderkant toe kan dit nie krimp nie, die skouers keer, nou moet dit boontoe. Toe ons so honderd tree van die koshuis af is, moet ons deur 'n draadheining kruip. Arme Emsie, die rok sit nou so styf dat sy amper nie kan buk om deur te kruip nie. Almal is deur maar die rok krimp en span al stywer en stywer, soos 'n luislang wat sy prooi omsingel en die asem uit druk. By die stoep gekom kon Emsie nie meer buig nie, maar die bene is darem los want die rok sit nou so vier duim bokant die knie,

en die rok het haar vas soos een van die "iron maidens" wat hulle vanmelewe gebruik het om mense mee te folter. En die rok krimp nog, dit lyk of Emsie in-gepers is, soos Boetie Koot sou sê. En sy bloos, selfs haar knieë bloos. Die ander dames gou met haar die kamer in, jy hoor net lag en giggel, nogal wreed. Hulle trek en trek, maar die nuwe materiaal van ou Alibhai se klerewinkel laat nie aan hom trek nie en klou aan sy nooi. Uiteindelik maar die skêr neem en al langs die rug op sny, versigtig want die rok sit styf en mens kan maklik die inhoud ook raak sny, toe die arms. Wat 'n verligting. En die rok "pinis".

Mens mag seker nie met predikante spot nie, ten minste so het die ou mense gesê, maar ek moet vertel die dag toe Iris, dis nou Lieb J. se vrou weg geraak het. Maar mens moet seker van vooraf met die storie begin. In Kenia het al die karre se registrasie nommers met K begin, gevolg met twee ander letters en dan die nommers. So was Eldoret KCB, Nairobi KHN ens. Nou ja Ds Lieb J. koop toe vir hom een van die eerste Kombis wat uitgekom het, baie meer plek vir die kinders om te baljaar. Ongelukkig kom hierdie kombi van Mombasa af en geseën met die registrasie nommer K-K en die nommers agterna. Die Kombi word toe dadelik met die naam "Kibogo" gedoop. (seekoei). Of daar wyn was weet ek nie, maar die naam is so langs die pens in groot letters aangebring.

Soos dit maar altoos in Kenia gegaan het, was ons predikante een of ander tyd terug beroep na Suid Afrika toe. Seker meer slegte mense hier as wat daar was. Wel Ds Lieb J. kry toe ook 'n beroep en neem dit aan, en besluit hy en sy gesin gaan met die boot van Mombasa af en hulle neem Kibogo saam. Ons was toe net met vakansie op Kikambala by "Villa Giovana", ons plekkie daar, en het gereël dat hulle eers by ons sal bly tot die boot vertrek.

Vroeg die dag wat ons Kibogo en sy mense verwag het, gou eers die Arabier slaghuis toe om 'n skaap te koop vir 'n braai die aand, Mudafus word oopgekap en die heerlike water in die yskas gëbere vir die kinders en so 'n lootjie bier vir die grootmense. So vier uur die middag hoor ons hier kom ou Kibogo so snork snork aan, soos dit 'n bemoterde seekoei betaam. Ons gaan uit en groet Ds Lieb J. Waar is my vrou en kinders, wil hy weet. Hê! Ds hoe vra jy dan vir ons, het jy hulle dan nie saam gebring nie, of miskien by Eldoret vergeet. Is Stoffel dan nie hier nie? Wil hy weet. Stoffel wie? Stoffel van Rensburg natuurlik, hy moes al lankal hier gewees het sê hy in so 'n hees benoude stemmetjie. Ons probeer Ds gerus stel, hulle is maar seker in Mombasa om 'n herdenkingkie te koop, en mens kan maklik in Mombasa se drie strate verdwaal. Buitendien die van Rensburgs is goeie mense, al is hulle almal so lelik, selfs die wat met varke boer, sal seker nou-nou hier wees. Maar ons is ook maar onrustig maar probeer dit nie wys nie. So 'n uur later kom Stoffel daar aan, die klein Lootsies borrel uit die kar uit. Pa-pa Om Stoffel het ons die Mzima Springs gaan wys, skreeu

A MESSAGE FROM SID MOSKOFF

3 October 1987

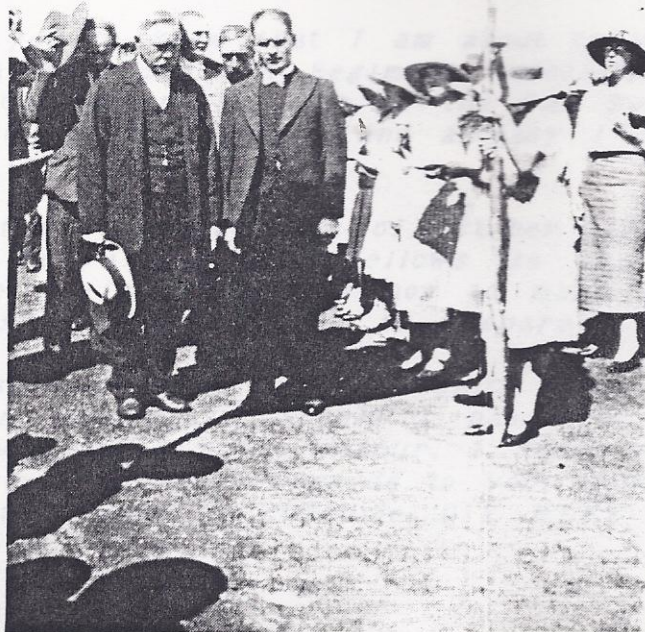
(This message was sent to 21 on the day of our gathering. I place it this year.)

almal tegelyk. Ja pa en al die visse en die krokodille pa, ja pa en ons het ou Kibogo se ma ook daar gesien. Dag my man, se Iris, was jy bekommerd, nee Stoffel was so goed om af te draai en ons te gaan wys. Ds wil eers raas, hy kyk na my, ek moet net hou om nie te lag nie, toe kom daar so 'n suggie van verligting.

'n Rukkie daarna is Lieb J. met ou Kibogo weg. Toe hy terugkom sê hy, hy het al die Afrikaanssprekendes in die omgewing vir 'n biduur genooi. Dit was nou lekker om vir oulaas so saam by die kus biduur te hou. Daarna vleis te braai, gesels met so 'n biertjie of wat en ons sing, "The more we are together, together the merrier we shall be", te "happy" maar ook "sad", Ja waarlik lekker dae. Ons het hulle toe gaan afsien by die hawe en gesien hoe ou K, ekskuus Kibogo, met die hyskraan gelig en aanboord geplaas word. Dankie Ds vir die lekker aand.

Nou ja mense, ek belowe julle, ek sal nie meer baie lank julle met my stories verpes nie. Op TV sien ek hoe van ons skrywers se koppe bedinges word, en ek wil tog nie onder die bedingingste koppe tel nie, dus het ek finaal besluit na die jaar 2000 gaan ek nie meer skryf nie. Dan is my stories op en ek sal moet begin lieg en al een wat my kon leer lieg was Lewies, en hy is ook al oorlede, tenminste so sê hy.

Kwenda mizuri,
Salaam sana,
Sonnie

AANKOMS VAN JONG DS DEDNAM-ELDORET

Oom Jimmy davies(hoed); Oom Albert Stieger;
Oom Bokkie von Maltitz; en
Tant Breggie Bisschoff aan die kant.

A MESSAGE FROM SID MOSKOFF

3 October 1987

(This message was sent to me on the day of our gathering last year, so I place it this year)

Dear Danie

Please accept my profuse apologies for not attending your gathering today but as I have explained today to Emma. I have to rush to Natal to assist my sister in law whose house has been affected by the floods.

Enclosed are 100 copies introducing SITREP the Kenya Regiment International Newsletter about to be released. I do hope that as many of your members will subscribe for at least one copy. They will read a lot of interesting habari from ex East Africans from all over the world.

Although I will be loaning you my only copy of the "Charging Buffalo" - The History of the Kenya Regiment by Sir Guy Cambell I would like to propose that next year at the Fountains an autographed copy of the book is formally presented by the Kenya Regiment Association to your Association.

Although most of the KRA are English speaking as you will read in the "Charging Buffalo", I want to record in SITREP, that East Africa owes much to the brave VOORTREKKERS who continued their Great Trek North to lay the foundations of the country of our birth - KENYA.

I was proud even of my Bulgarian decent (hence my name Moskoff) to have served side by side with the Afrikaans chaps from Kitale, 64 and Nanyuki. Most of these chaps I went to school with and if Tom Fourie is at your gathering please give him my salaams.

Also please give my salaams to all those who may have been with me at the Nairobi Primary School, the Prince of Wales and later on in the Kenya Regiment during the Mau-Mau Rebellion.

When I was a small boy in Mombasa during the 2nd World War the South African Forces arrived to help defend Kenya and push the Ities out of our country. My late parents made so many friends with the Boks.

It may please you to know that I am about to become an associate member of the famous Transvaal Scottish Regiment Association. My Bank Manager who was a former Commanding Officer of the 2nd Battalion invited me to attend - I had no choice but to accept - and already I am being referred to as MAC Moskoff.

Next year on the first Saturday of October (1988) I promise to bring a big contingent of Kenya Regiment fellows so that we can HARAMBEE, pull together. Maybe you can teach us how to make a "lekker braaivleis" but we will give you some advice on how to prepare a 1st class curry!!!

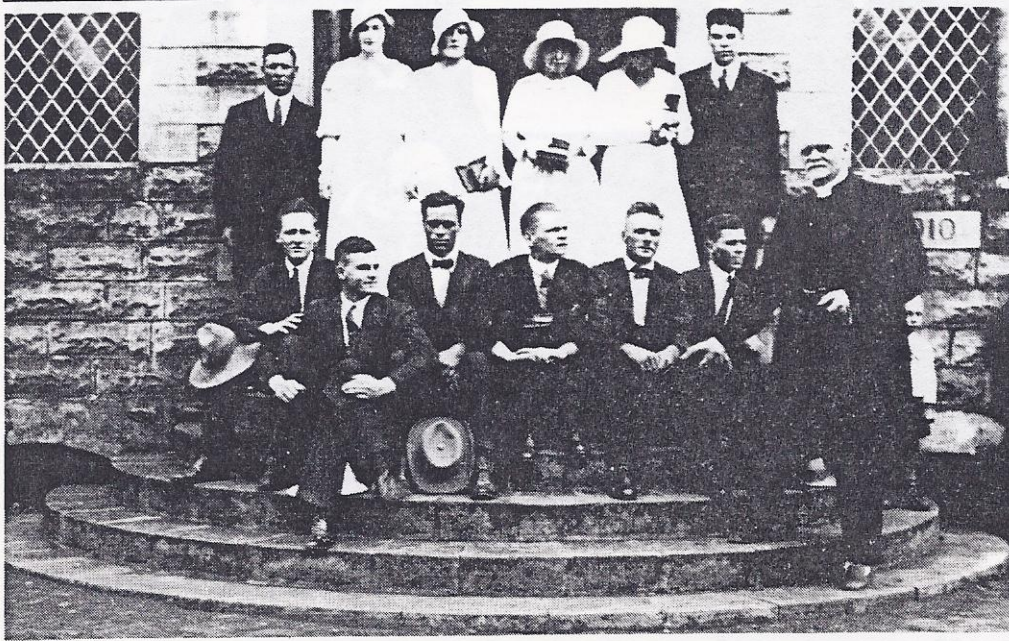
I herby promise that given the opportunity I am determined to make my first small speech in Afrikaans. Should I pass you may refer to me as "van" Moskoff - It will be a great honour. I shall start taking lessons from today. Please give my fondest regards to your Chairman, Committee members and all those reunited today. To conclude....DIE HERE SEEN U ALMAL.

Dankie sana

Sid Moskoff

(Committee Member KRA) Editor Sitrep

ONT TANT FREDDA SE ALBUM

KATKISANTE BY SKOTSE KERK OP NAIROBI 14 MEI 1933

Agter:

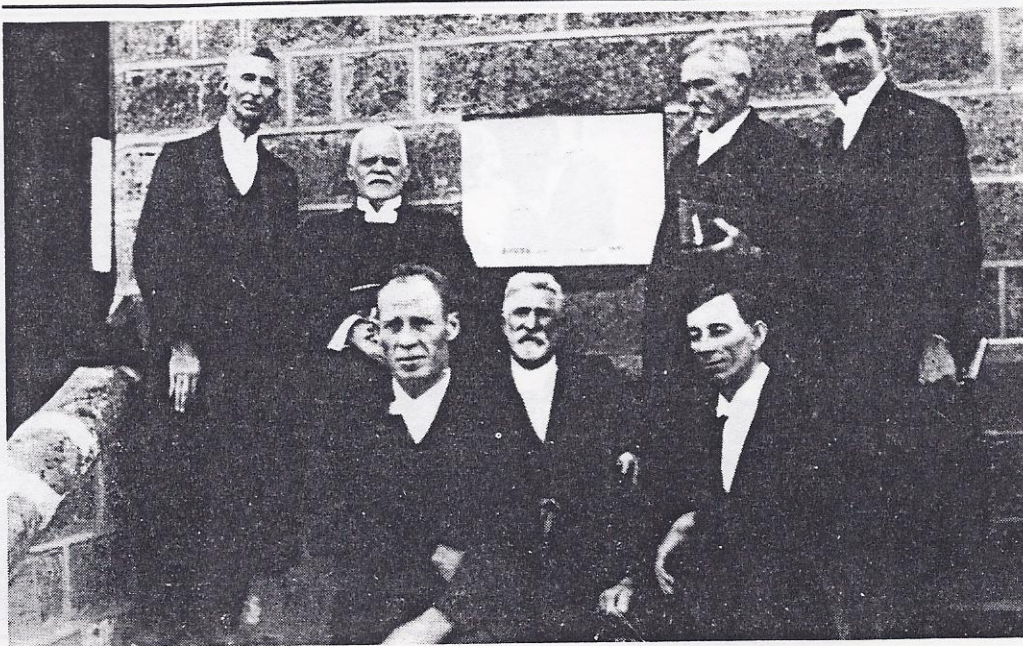
Okkie Nel; Nellie de Vries; Maria Schuurkool;
? Bekker; Kathy Pretorius; Willie Viljoen;

Voor:

Jollie Botha; Kobus Viljoen; Shindot Killian; ? van Dyk;
Frans van Dyk; Chris Botha; Ds Loubser.

KERK IN DIE SKOTSE KERK OP NAIROBI MEI 1933

INWYDING VAN DIE NAKURU KERK 1931

Agter:

Oom Hennie van Heerden; Ds Loubser; Oom Albert Stieger;
Oom Ben Mouton.

Voor:

Oom Koos Barnard; Oom Piet Uys; Oom John Klynsmith

BEGIN VAN DIE SUSTERSVEREENIGING: PASTORIE BROEDERSTROOM

Voor:

Tant Maggie de Wet; Tant Lenie van Blerk; Tant Freda
van Heerden Ds Loubser Tant Bappie Murphy ?
Tant Alice van Staden.

Agter:

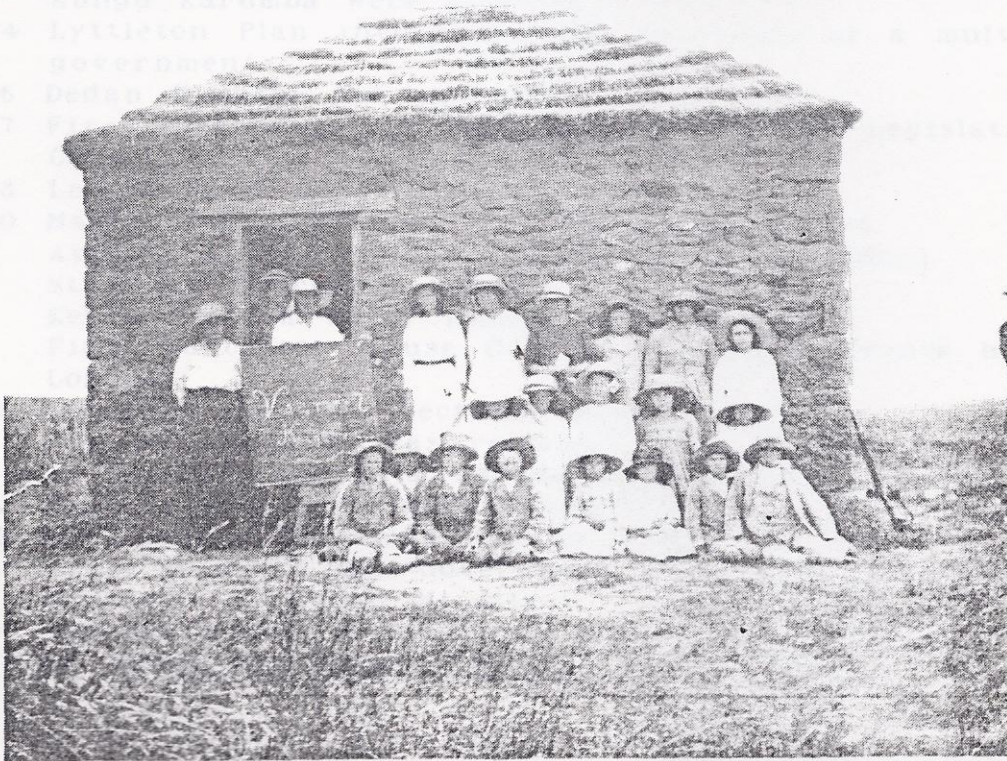
Tant Balie van Maltitz; Mrs Fenwick ? Mnr Malan
(die name staan agter op die foto maar wil nie pas nie
- kan iemand help?)

SELECTED CHRONOLOGY

**SKOOL OP BROEDERSTROOM - 1e KWARTAAL KOSGANGERS
JULIE 1923**

Onderwyser is Mnr Rousseau en sy vrou
Derde van links is Daisy Engelbrecht.

**VAARVEL AAN TANT FRIEDA BY DIE SKOOL OP SERGOIT.
Wie kan die mense onthou?**

SELECTED CHRONOLOGY

- 1895 1st July: British Protectorate declared over future Kenya.
Start of the building of Uganda Railway at Mombasa.
- 1901 Uganda Railway reached Kisumu.
- 1904 Sir Charles Elliot, the Commissioner, enunciated his "White Man's Country" policy
First Masai Agreement. The Masai were moved to Laikipia district to make room for the white settlers.
- 1905 East Africa Protectorate transferred from the Foreign Office to the Colonial Office. The Colonialist Association formed
- 1907 The Legislative Council was established.
- 1911 The Second Masai Agreement. Moved them from Laikipia to make room for European settlers.
- 1915 Crown Lands Ordinance was passed.
- 1917 A system of electing Europeans to the Legislative Council recommended. Asians continued to be nominated and Arabs and Africans were represented by Government officials.
- 1919 The Kikuyu Association was formed.
- 1920 East African Association and Young Kavirondo Association (Piny Owacho) were formed. East Africa "Protectorate" becomes the "Colony" of Kenya. The Protectorate is restricted to the ten mile coastal strip.
- 1924 Dr J W Arthur was appointed to the Legislative Council to represent African interests--without their mandate.
- 1929 Kenyatta's first visit to England
- 1944 Mr Eliud W Mathu became the first African to be nominated to the Legislative Council.
- 1947 Kenyatta became President of the Kenya African Union.
- 1950 Nairobi became a city.
- 1952 19 October: A state of Emergency is declared. Kenyatta, Paul Ngei, Achieng' Oneko, Bildad Kaggia, Fred Kubai and Kungu Karumba were arrested.
- 1954 Lyttleton Plan introduced the principle of a multiracial government.
- 1956 Dedan Kimathi was captured and executed.
- 1957 First Election of African Members of the Legislative Council.
- 1958 Lennox-Boyd Constitution introduced.
- 1960 March: Kenya African National Union formed.
August: Kenya African Democratic Union formed.
State of Emergency ended.
Kenya Freedom Party formed by some Asians.
First Lancaster House Constitutional Conference held in London.
- 1961 February: General elections won by KANU.
August: Kenyatta was released from detention.
28 October: Kenyatta became President of KANU.
- 1962 Second Lancaster House Conference was held in London.
- 1963 May: General Elections won by KANU
June: Internal Self-Government (Madaraka) introduced, with Kenyatta as Prime Minister.
September: Third Lancaster House Conference.
12 December: Kenya became Independent.

'n AFSKEIDSGROEF.

AANTand... Maria Rouffau... BY SY/HAAR

VERTREK UIT DIE N. G. GEMEENTE

VERGENOEG. KENIA.

Waarheen sal ons gaan ?— Matt. 11:28
at gaan van ons word ?— Hand. 16:31
at hou die toekoms ?— Matt. 6:32,33
ie sal sorg ?— 1 Petr. 5:7.

'n PAAR WEGWYSERS.

● Kies die Regte Pad !

Jesus antwoord hom: Ek is die weg ... (Joh. 14:6)

● Bly in Hom !

Bly in My, soos Ek in julle ... (Joh. 15:4)

● Lees u Eybel !

U Woord is 'n lamp vir my voet en 'n lig vir my pad
(Ps. 119:105)

● Hou aan glo !

en dit is die oorwinning wat die wêreld oorwin het.
naamlik ons geloof (1 Joh. 5:4)

Voors.

● Kyk Vorentoe !

Maar een ding: ek vergeet die dinge wat agter is en strek my
uit na wat voor is (Fil. 3:14)

● Bid !

Bid en vir julle sal gegee word (Luk. 11:9)

U, as Christen uit Kenia, het 'n roeping
in die Republiek !

Num. 6:24,25: Die HERE sal jou seën en jou behoed;

Die HERE sal sy aangesig oor jou laat skyn en jou
genadig wees.

Datum: 17... 1969

Van Ds. A. Driescher
Posbus 119
Eldoret.

Agter.